

COMUNICATO n. 1455 del 22/05/2023

Traduzione in cimbrio

Fugatti übar in Vairta atz Ala: “Bar hãm gearbatet afte vèrt un idealn boda soin dar gaist von Euregio”

Arbatn pittnãndar, disar iz dar bege starch gegrundet un pittnan hoatarn zil zo macha in di djar boda khemmen: dar bilãntz von Vairta von Euregio, bodase iz gehalten in stèttele vo Ala in Trentino iz sichar gãntz guat. Mòrgas soindase gevuntet di Djunta un di Versãmmelung von GECT, in tages, anvétze, soinda gest mearare trèff vor alte un khindar. Ma hatt ågeheft pittnan laboratorio boma hatt gezoaget bia ma hatt gemacht di saide, dena saitma khent gevüart z’sega di groazan palètz un di altn beng von lånt. ’Z soinda gest o bichtege tagung, azpe dar sèll pinn “Re degli ottomila” Reinhold Messner un åndre trèff zo macha khennen di stòrdja, azpe dar sèll boma sait gãnt zo dekha abe a denktafl vor in Andreas Hofer (drinn in prodjèkt “1809 afte tritt von Andreas Hofer”) un darzuar izta khent gezoaget ’z puach “Dittature di confine” von Lorenzo Gardumi un Anselmo Vilardi.

Ume mittartage, anvétze, di pürgar vo Ala, di hoachan, di bãnda von lånt un da tiolar vo Witten un darzuar no mearare schützen hãm genump toal dar öffneng zerimònie von vairta in zentràl Platz San Giovanni. A hoachar momént, an earstn di bãnda vo Ala hatt gefift Ode an die Freude un antãnto vorã in kamòuhaus izta khent auzgelekk di fãne von Euregio.

Dar vorsitzar Maurizio Fugatti hatt gegrüazt di hoachan un di Schützen kompanie un alle di pürgar bodada soin gest: “Bar soin afte grentze von stòrege Tiról, ’z iz nèt da earst bòtta bobar khemmen da, i gedenkh defatte ke ’z djar 2019 pinn vorsitzar von Südtiról un von Tiról saibaraz gevuntet atz San Leonardo vo Avio un dena atz Borghetto zo lega di tafl boda khütt bolkhent in Euregio. In dise zboa djar habar starch gearbatet zo macha khennen di vèrt un di idealn boda machan in Euregio. Bar hãmz getãnt in di schualn, pinn djungen, ma pinn pürgemaistarn un pinn istitutziongen o”, asó hatta khött dar vorsitzar gedenkhante ke ’z izta khent augelekk ’z rat von Kamöünder von Euregio, un ke mearare pürgermaistarn hãm genump toal in manifestatziongen in Tiról un in Südtiról o. “Bar soin nå zo giana vürsnen pitt disarn arbat un hoffan azta in an tage in di drai lentar aftnan iaglan konfi von üsarn kamöündern di låüt mang vennen in simbol von Euregio”.

<https://www.youtube.com/watch?v=YSL2WvDPYB8>

“I bill khön vorgèllzgott in vorsitzar Fugatti vor dise zboa djar vo vorsitzarung von Euregio, in disa zait izta khent vürgetrakk di vornaügarung von Euregio innvãngante mearar di pürgar durchz rat von pürgeren un von pürgar von Euregio, darzuar pinn kamöünder un di provintzialn Rat. In di djar boda khemmen dar Euregio mocht soin guat auzohaltase sèlbart vor bazta ågeat di sotziãl, di ekologesch un di ekonòmische

sachandarn. Ma lekk vür an europeanege redjong, gruntentese aftn storege Tiról a prodjèkt gemacht alle pittnàndar boda est iz drà zo khemma hèrta mearar a realtà – a prodjèkt boda nèt iz vodar politika ma von laüt”, asó hatta khött dar vorsitzar vodar autonome Provìntz vo Poatzan Arno Kompatscher.

“Dar sachupf vürzovüara in euregio in dise lestn djar iz gest gântz starch un no höartmen haüt. ’Z sojnda schiar 30 naüge prodjèkte ågeheft untar dar vorsitzarung von Tiról un boda gian vür est untar dar sèlln von Trentino. Ditza iz eppaz gântz guat vor di fôlk von drai lentar von Euregio. Darzuar vert hattma ågeheft auzzobetra di organizatziõng drinn in Euregio sèlbart. Dar djenerål Sekretariat ka Poatzan un darzuar di naüing emtar zo koordinara di arbatn atz Innsbruck un ka Tria soin khent vorsterchart zoa zo maga nåstian alln in prodjèkte von Euregio”, ditza hatta khött dar lântshaupsmänn von Tiról Anton Mattle.

<https://www.youtube.com/watch?v=darrTPcdxhg&t=9s>

Dar zerimonie in San Giovanni Platz hâmda genump toal militér un zivil autoritét. Zbisnen in åndarn, di vorsitzar von provintzialn Rat von autonomen Provintzan vo Tria un vo Poatzan, Walter Kaswalder un Rita Mattei di provintziål asesören afte gesunthait Stefania Segnana, un dar asesor vor di ekonomì un arbat Achille Spinelli.

’Z hâmda o genump toal mearare provintziål konsildjarn un pürgermaistarn pittnàndar pinn Claudio Soini azpe vortretar von stèttele un vodar Vallagarina protagonìstn von vairta. “Bar soin stoltz zo herbega disan schümma vairta un khü vorgèllzgott alln in laüt bodada hâm gearbatet. A bichtegar trèff vor üs, zo macha khennen Ala in gântz Euregio, a juvel von Trentino bobar mochar zuarhalt. Vor üs iz bichte ånemmanaz da haüt, i gloabe ke di pürgar mochan vorstian bazzez bill muanen dar euregio un in groaz vèrt bodar hatt” hatta khött Soini.

<https://www.youtube.com/watch?v=bx1gyf6Dc4&t=2s>

In an video soinda khent untarstricht di bichtegarstn börtar vo disan prodjèkt, börtar azpe “traditziõng” un “pintom” un natürlìch dar Euregio azpe, “in hèrtz vo Alpm”. Gântz schümma an lestn izta gest di musik “Window to the sun” gefift vodar bânda vo Wilten: an gedenkh in traditziõngen, in kultürn un dar stòrdja von drai lentar, gepuntet in an uantzega melodì. A geschenkh von lânt Tiról vor di 25 djar sidar azta iz khent augelekk dar Euregio, boda est mage khemmen gefift von mearar baz 500 bände vodar euroredjong boda innhalt tausankhtar musitzistn. Eppaz bichte boda ågeat pròpio in khlång vo “Window to the sun”, asó azpe da hatt khött dar österraihege kompositor, iz ke ’z soinda khent inngenumpt di drai fôlk kantzü: “La Montanara” vor in Trentino, “Wohl ist die Welt so groß und weit” vor in Südtiról un “Das Schönste auf der Welt” vor in Tiról.

Dar tages iz gest voll pitt trèff übarhaup vor di khlümmanarn, boda sa ume mittartage hâm geloft durch un her in Bastie park boda iz khent augelekk a zo maga èzzan dar üsarn. Mearare laüt hâm zornirt zo giana eppaz zo khosta in Palatz Scherer, boda iz gest khent augelekk di “enotèk von Euregio”, pinn güatarstn boi von drai lentar vodar euroredjong, odar ummar pa markèttla vo Paltz Taddei boma hatt gevuntet guatz geèzza, typeschez gerüsta, un åndarz geplètra hântgemacht. Vil laüt soin gânt z’sega di palètz un di altn beng von lânt vo Ala, gevüart vo laüt bodasen drinndarkhennen. An lestn di bèrkstatt “vo rüge aftz saide” hatt zuargètt in khindar zo maga seng bia ’z izta khent gemacht di saide dise djar, a produkt boda hatt gemacht di stòrdja von stèttele vo Ala in di vorgännatn djarhundart.

Foto un fil von Prèss Åmt

https://www.youtube.com/watch?v=1hLKrnNjc_4&t=1s

https://www.youtube.com/watch?v=9KTxB9hGd_s&t=1s

Link Download pildar:

parada <https://we.tl/t-cCyUkPuJV9>

öffnung markkèttla <https://we.tl/t-aZvfewxMMh>

ufitzial rede un kontzèrt <https://we.tl/t-e7kvosDBDf>

rede Maurizio Fugatti – video+audio <https://we.tl/t-rgFcVHT1fj>

rede Arno Kompatscher – video+audio <https://we.tl/t-TMNIjNaPBx>

rede Claudio Soini - video+audio <https://we.tl/t-LdOHgbyYWj>

Übersetzt von Schaltarle vor di zung von Toalkamou vodar Zimbar Hoachebene

(cdt)